

Foaia Arhidiecezană

Organul oficial al Arhiepiscopiei ortodoxe române a Timișorii și Caransebeșului

Abonamente	REDACTIA ȘI ADMINISTRATIA CARANSEBEȘ, Str. GH. GHEORGHIU DEJ, 6	Publicații
Parohii cl. I urbane 1200 Lei	Redactor responsabil: Prot. Dr. Zeno Muntean	Concurs protopopi 4500 Lei
Parohii cl. I rurale 1000 Lei	Autorizația de apariție Nr. 769 din 2 IV 1949.	parohii cl. I 1000 Lei
cl. II 800 Lei		cl. II 800 Lei
cl. III 500 Lei		cl. III 800 Lei
Preoți și particulari 300 Lei		Diferite publicații cm. □ 10 Lei

Comunicat

Nr. 918-B-1950.

P. P. C. C. Păr. Protopopi vor lua măsuri spre a se trimite datele statistice pentru anul 1949. In acest scop conducătorii Oficiilor parohiale vor fi invitați a trimite toate datele statistice, pe secții, la protopopiat, iar după centralizarea acelorora, ele vor fi trimise de Oficiile protopopești aici.

Datele statistice bisericesti și culturale vor fi adunate conform formularelor trimise, în anul trecut, tuturor parohiilor din fosta eparhie a Timișorii, formulare care se trimit și Oficiilor protopopești din fosta eparhie a Caransebeșului.

Aceste date vor fi centralizate la conferința protopopească din 23 Februarie 1950, după care se vor depune de P. P. C. C. Protopopi aici până la data de 28 Februarie a. c.

Timișoara, la 28 Ianuarie 1950.

Consiliul Arhiepiscopesc

COMUNICAT

Nr. 911-B-1950

In urma constatării că toate Oficiile parohiale au primit revista „Biserica Ortodoxă Română” Nr. 11—12, în care este publicată Deciziunea patriarhală Nr. 107/949 privitoare la conferințele protopopești, dispunem ca această deciziune să se respecte întru totul și deci toți preoții și diaconii să se întrunească la reședința protopopiatelor lor în a II conferință, în ziua de 23 Februarie a. c., sub presidența P. P. C. C. Protopopi și preoți arătați în comunicatul nostru Nr. 51-B 950, publicat în Nr. 1-1950 al buletinelui eparhial.

Toți preoții și diaconii vor studia temele fixate de decizie pentru conferința dela 23 Februarie a. c. și vor fi prezenți la întregul program al acelei conferințe.

Din partea Consiliului nostru arhiepiscopesc se pune ca temă de discutat: Datele statistice pe anul 1949.

Timișoara, la 28 Ianuarie 1950.

Consiliul Arhiepiscopesc

COMUNICAT

Nr. 914-B-1950

In continuarea comunicatului Nr. 8147-B 1949, Consiliul nostru arhiepiscopesc a mai aprobat următoarele transferări și numiri de preoți:

1. Vasile Crețu	la parohia: Sichevița I-Caraș
2. Eugen Poșiar	„ Pârvova Severin
3. Const. Ofițerescu	„ Padina M. Caraș
4. Ioan Orăvișan	„ Ciclova M. Caraș
5. Ioan Oprean	„ Răcăjdia Caraș
6. Ioan Simu	„ Ticvan, Mare
7. Ioan Grigoriță	„ Surduc Mic Severin
8. Ioan Barbăroșie	„ Toplet-II-Bârza
9. Emanoil Georgescu	„ Vizma Severin
10. Ioan Gorenschi	„ Copăcele Severin
11. Alexe Lupanos	„ Brestovăț Timiș
12. Anania Bohatireț	„ Bucosnița-II-Goleț
13. Gh. Zorleanț	„ Dumbrăvița Timiș
14. Octavian Găvan	„ Lăpușnic, Mare II
15. Lazăr Magh	„ Glimboca II Severin
16. Moise Ciorei	„ Cornereva Severin
17. Ioan Meda	„ Sacoșul Turc, Timiș
18. Nicolae Dad	„ Beșenova Nouă
19. Dumitru Lozinescu	„ Bencecul de Jos
20. Traian Voniga	„ Petroman II

Restul transferărilor se vor publica într'un număr viitor.

Toți preoții de mai sus se vor prezenta și-și vor prelua parohiile în termen de 20 zile dela data publicării în buletinul oficial, în caz contrar se consideră demisionați din post.

Timișoara, la 28 Ianuarie 1950.

Consiliul Arhiepiscopesc

COMUNICAT

Nr. 206 E-1950

Onor. Minister al Cultelor cu adresa Nr. 38513/949 face cunoscut următoarele:

„Potrivit dispozițiilor Ministerului de Finanțe-Direcțiunea Impozitului pe veniturile populației, avem onoare a Va face cunoscut că ajutoarele acordate cu totul accidental și nu periodice precum și subvențiile, nu sunt supuse impozitului pe venit”.

Ceea ce se aduce la cunoștință spre orientare la fiscalizarea actelor de cheltuieli.

Timișoara, la 23 Ianuarie 1950.

Consiliul Arhiepiscopesc

COMUNICAT

Nr. 518-E-1950

Onor. Minister al Cultelor cu adresa Nr. 1209/950 comunică următoarele în legătură cu sesiile:

„Într'adevăr problema sesiilor și terenurilor bisericesti mai prezintă încă unele aspecte ne-rezolvate. Încadrată însă în ansamblul de sarcini și preocupări a e întregului popor, această problemă își poate găsi totuși o cale justă de înțelegere, apreciere și soluționare.

În vederea acestui lucru, în urma examinării situației s'au stabilit de comun acord cu Ministerul Agriculturii, norme ce urmează a reglementa soluționarea predării și preluării sesiilor bisericesti, pe teren. S'au tranșat în primul rând două directive fundamentale și generale:

1. Sesiile și terenurile bisericesti se cedează de bună voie. Nimeni nu este și nu poate fi obligat la aceasta.

2. Autoritățile la rândul lor nici ele nu sunt obligate să primească acele sesi și terenuri, în condițiuni care ar periclita buna reușită a planului de însămânțări și cultură.

Dacă Ministerul Agriculturii primește, în principiu, sesiile și terenurile bisericesti, rămâne bine precizat că cererile se iau în considerare numai dacă cultele sau unitățile lor le oferă de bună voie și dacă oferta se face fără condițiuni — sau condiții, uni cari pot asigura cultivarea lor conform planului.

Ținând seama de unele dificultăți și litigii ce s'au ivit între autoritățile bisericesti și organele agricole locale, se stabilește a se înalța cererile direct Ministerului Agriculturii, nu organelor în subordine.

Cedarea trebuie pregătită din vreme și cererile înaintate la timp potrivit, înainte de începerea fiecărei perioade de munci, căci altfel se încurcă planul de însămânțări și se împiedecă realizarea lui.

Ceea ce se aduce la cunoștință spre știre și acomodare.

Timișoara, la 23 Ianuarie 1950.

Consiliul Arhiepiscopesc**COMUNICAT**

Nr. 560-B-1950

P.P. C.C. Protopopi vor încasa de la fiecare preot și diacon, drept contribuție personală benevolă pentru seria IV-a a cursurilor de îndrumare misionară de la Arad, câte 500 lei.

Sumele încasate se vor trimite aici, numai prin un preot ce vine la Centru, până cel mai târziu la 10 Februarie a. c.

Timișoara, la 28 Ianuarie 1950.

Consiliul Arhiepiscopesc**COMUNICAT**

Nr. 805-E-1950

Ministerul Cultelor cu dispoziția Nr. 1745/950/IV comunică următoarele:

„Ca urmare la circulara noastră Nr. 23057/1949, cu privire la modalitatea de expediere a corespondenței oficiale și în conformitate cu adresa Administrației Poștelor și Telecomunicațiilor Nr. 2220 din 10 Ianuarie 1950, Vă facem cunoscut, că începând de la 1 Februarie 1950, corespondența oficială adresată Ministerului Cultelor, de către unitățile tutelate, — se va depune la Oficiile Poștale din țară, cu borderouri întocmite în trei exemplare, nu în două exemplare cum s'a depus până în prezent.

Oficiile Poștale având dispozițiuni în acest sens, vă rugăm a vă conforma întocmai.

Ceea ce se comunică Oficiilor protopopești, parohiale și mănăstirilor spre conformare.

Timișoara, la 28 Ianuarie 1950.

Consiliul Arhiepiscopesc**COMUNICAT**

Nr. 479-C-1950

Întrucât revistele și publicațiile oficiale ale Sfintei Patriarhii publică dispoziții cu caracter normativ pentru întreaga Biserică, în conformitate cu dispozițiunile art. 119 din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, toate parohiile bugetare și cu gestiune proprie sunt obligate să fie abonate la aceste reviste.

Acolo unde preotul, în urma arondării din nou a parohiilor, administrează o parohie compusă din două, sau mai multe comune, abonamentul la revistele și publicațiile Sfintei Patriarhii, va fi suportat împreună de toate comunele.

Timișoara, la 20 Ianuarie 1950.

Consiliul Arhiepiscopesc**COMUNICAT**

Nr. 731 C. 1950.

— Chestionar —

Pentru executarea ord. circulare Nr. 5744 C. 1949 și Nr. 8447 C. 1949, privitor la elaborarea *Cronicei parohiale*, mulți C. Preoți ne-au solicitat sfaturi și îndrumări, iar alții ne-au cerut să le trimitem din nou *Chestionarul*, de la 10 Iulie 1944, pierdut ori distrus în cursul aceleiași an în învalmășeala luptelor sângeroase desfășurate pe pământul Banatului pentru izgonirea din Țară a hoardelor invadatoare hitleriste.

Spre a ușura munca C. Preoți, doritori a șterge praful și arunca lumină vie asupra trecutului nostru sbuciumat, — și deci spre a le da posibilitatea să întocmească, după criteriile științifice, moderne și obiective, o *cronică*, în care să se oglindească fidel întreaga realitate a vieții noastre bisericesti și sociale-românești, din cuprinsul restauratei Mitropolii a Banatului, din cele mai îndepărtate timpuri până în zilele noastre, — *reproducem*, în cele ce urmează, o parte din întrebările din chestionarul de la 10 Iulie 1944, și anume întrebările de la numerii 1—9, 12—13, 22, 24, care au avut nevoie de o dezvoltare și lamurire mai amplă și mai amănunțită. La restul întrebărilor de sub nr.ii

10—11, 14—21, 23, 25—33, C. Preoți pot răspunde cu ușurință, fără întrebări complimentare.

Cum chestionarul dela 10 Iulie 1944 era el însuși o *complectare* a chestionarului din același an 1944, trimis tuturor preoților de către Ven. Cons. eparhiale ale celor două Episcopii bănățene, dela Timișoara și Caransebeș, vom da, *în continuare*, și întrebările — dezvoltate — ale *primului chestionar*, pe care le vom înșira sub Nrii 34—47.

Disponem ca fiecare Cucernic Preot să lucreze — iar cei ce au terminat-o să o *prelucreeze și complecteze* — *Cronica parohiei pe baza acestui chestionar* — complectat, bine înțeles, cu întrebările susamintite și *nereproduse* aici.

Se va răspunde limpede și documentar, *la fiecare întrebare în parte*, păstrând cu strictețe *ordinea întrebărilor și a numerotației*. Să nu se amestece întrebările dela un număr cu întrebările altui număr. Cu fiecare întrebare, respectiv cu fiecare număr nou se va începe un *alinial nou*, însemnat cu numărul respectiv din chestionar.

Să se arate, pas cu pas, *izvorul* (cartea, cronica, documentul, inscripția, numele persoanei, vârsta și ocupația celeia ce dă informațiunii) din care se culeg datele cronice.

Cronica să fie scrisă, *frumos și citeț*, într'o condică sau registru mai mare, cu multe file albe la sfârșit, spre a se putea însemna pe ele săptămână de săptămână, lună de lună, ori an de an, evenimentele mai însemnate din viața parohiei.

Copia acestei cronici — scrisă la mașină ori cu mână, dar *caligrafic și citeț*, mai ales *numele de persoane și de locuri*, spre a se evita confuziile — să ni se înainteze *până la 15 Aprilie 1950*.

1. *Biserica veche* (sau străveche), înaintea celei de azi. Istoricul ei. Descrierea internă și externă a bisericii; pe bază de documente ori tradiție. Fotografia sau schița ei. Pe ce loc a fost zidită. Cu ce este însemnat acel loc. Cine este *proprietarul* acelui loc. Când și din ce material a fost zidită. Cine a fost: *chitorul, antreprenorul, sculptorul și pictorul*. Cine și când a sfințit-o. Când și din ce cauză a fost *dărâmată*. Ce s'a întâmplat cu materialul de zidărie și cel lemnos după dărâmare.

Ce obiecte au rămas dela biserica veche: potire, cruci, chivot, prapori, icoane, prăznicare, odăjdii, clopote, iconostas, etc. Să se descrie aceste obiecte și să se copieze *inscripțiile de pe ele*. Inscriptiile să se pună în *ghilimele* (semnele citării).

Să se arate ce anume *icoane* au rămas; pictate pe lemn, sticlă sau pânză: dimensiunile lor; în ce stare se găsesc; unde se păstrează azi. Inscriptiile sau însemnările de pe ele și *anii* să se copieze cu *mare griță*. *Anii cirilici*, chiar și inscriptiile, să se copieze cu hârtie transparentă, așa ca în original, cu *cirile*.

În documentele parohiei, în socoți și în procesele verbale ale corporațiilor parohiale — Consiliu și Adunare sau Sinod parohial — ce s'a însemnat în legătură cu biserica veche. Să se copieze fidel acele documente. Ce *hram* a avut biserica.

Dacă au fost două sau mai multe biserici, *străvechi*, — în „*satul bătrân*” și în „*cimitirul bătrân*” sau în „*seliște*” — să se facă istoricul lor. Biserica veche a avut *criptă* subterană, sub sau lângă ea. A fost deschisă vreodată și ce s'a aflat

în ea. În jurul bisericii au fost și sunt *cruci* de piatră. Să se copieze *inscripțiile* de pe ele. *Cartea* bisericii vechi este împrejmuită. Cu ce. De când.

2. *Biserica actuală*. Descrierea și internă și externă. Istoricul ei. Hramul ei *vechi și actual*. Unde, când, cine, și din ce material a fost zidită. *Clitorii, arhitectul, antreprenorii, sculptorul și pictorul*. Pe baza socoților bisericești, să se arate: *cât au costat* lucrările de zidărie, tâmplărie, sculptură, pictură, *fiecare în parte*. Cu ce este acoperită, pardosită, biserica și turnul. Iconostasul este din *cărămidă* ori *sculptat*. Care părți din iconostas și din *mobilierul* bisericii sunt sculptate și aurite ori bronzate. Ce formă are bolta, cupola.

Care părți din biserică sunt pictate cu tablouri sfinte. Pictura este executată din *ulei* sau este *frescă* (executată pe tencuială încă umedă). Icoanele de pe iconostas sunt pictate pe *pânză lipită pe lemn*, ori sunt pictate *deodreptul pe lemn*. În ce stil s'a executat pictura: bizantin, neobizantin (sfinții cu fața uscativă), sau baroc (cu fața plină, naturală). Să se copieze *toate inscriptiile de pe icoane, tablouri, pereți*, precizându-se locul lor.

Să se facă: a) *schiza bazei* bisericii, cu dimensiunile; cu locul ferestrelor și ușilor; b) *schiza iconostasului*, cu icoanele în ordinea lor; c) *schiza boltei* cu icoanele în ordinea lor. Ordinea icoanelor va fi numerotată cu cifre. Separat, jos, se va face *legenda*, scriindu-se în dreptul fiecărei cifre: ce reprezintă icoana sau tabloul, și se va trece *inscripția* de pe ea, în *ghilimele*.

Fotografia bisericii, intern și extern. Pe baza *proceselor verbale* ale corporațiilor parohiale, să se facă istoricul zidirii și înfrumusețării bisericii. Cine și când a sfințit biserica. În ce împrejurări. Să se copieze fidel documentul care vorbește despre acest fapt.

Există *criptă* sau lângă biserică. Starea ei. Cine este înmormântat acolo. Ce cruci de piatră sau de lemn sunt în curtea bisericii. *Inscripția* de pe ele. Cu ce și de când este împrejmuită curtea bisericii.

În ce stare se află azi biserica, interior și exterior, pictura, etc. Situația curții bisericii și a împrejurimii.

3. *Ce restaurări, reparații* mai mari s'au făcut bisericii, picturii, etc., în cursul timpului. Costul lor, pe baza socoților bisericii sau a proceselor verbale sau a altor documente. Cine le-a executat, după ce plan. Sfințirea.

4. a) *Antimisul* vechiu și nou. Să se copieze exact *inscripția* de pe ele. În ce stare se afla.

b) *Clopotele*, vechi și noi: numărul, dimensiunile, greutatea, costul lor, pe baza socoților, etc. Să se copieze exact *inscripțiile* de pe ele. Despre cele rechiziționate de Austro-Ungaria în primul războiu mondial, *aceleași date*, pe baza socoților vechi și a proceselor verbale ale corporațiilor parohiale. Când și în ce împrejurări au fost rechiziționate și transportate.

5. *Obiectele sfinte din biserică*: potire, cruci, candelabre, candelă, sfeșnice, talere, vase sfinte, prapori, chivot, odăjdii, etc.; materialul, execuția, costul lor și *inscripțiile* de pe ele, *exact copiate*.

6. *Vizitații canonice arhieresi*: cine, când,

după ce program — conform documentelor: in-scripții, procese verbale, ziarele contimporane, etc. — s'au desfășurat.

7. *Tabloul nominal* al: a) *epitropilor*; b) *cântăreților* de străină, oficiali și neoficiali c) *primarilor* comunali; d) *notarilor* comunali *din trecut și până azi* — pe baza socoților vechi bisericești, a proceselor verbale ale corporațiilor parohiale și a inscripțiilor din cărțile bisericești — cu anii în care au servit. Fără însemnarea anilor, numele n'are nicio importanță.

8. *Casa parohială*: unde este așezată, din ce material, când, de cine a fost construită, cât a costat. Descrierea casei, încăperile, curtea, grădina întinderea ei. Sub ce număr și nume figurează în cartea funduară Fotografia casei. Aceleași date despre *casa culturală*.

9. *Corul, fanfara, alte societăți religioase, culturale*: cine, când le-a înființat, în ce împrejurări, cu câți membri, ce activitate au desfășurat. Numele conducătorilor până azi. Fotografii.

10—11. *Vezi chestionarul.*

12. *Monumentul eroilor*: Din a cărui inițiativă, în ce loc, cine, când, din ce material a fost ridicat, cât a costat. Să se copieze inscripția de pe el. *Despre eroii din ambele războaie*, separat, un tablou cu: numele și pronumele, vârsta, ocupația, nrul casei, gradul militar, unitatea în care a servit, locul și data morții.

Un tablou despre muti ații, răniții și luptătorii din ambele războaie, separat.

13. *Ce spun bătrânii satului*: Românii din comună sunt *băstinași* sau *imigranți*, coloniști. Când și de unde au venit; câți și în ce împrejurări, cine și pe ce moșie i-a colonizat; cât lot li s'a atribuit. Ce mari moșieri și proprietari au fost în comună până la 1918. Soarta moșiilor lor.

Pentru comunele nemțești, colonizate cu Români, după 1944, într'un *tablou* să se cuprindă și: numele și pronumele capului de familie, cu numărul membrilor de familie colonizați, însemnându-se *anul* colonizării, *localitatea și județul*, de unde au venit. Să se facă *istoricul întemeierii parohiei*; capelei-

14—21. *Vezi Chestionarul.*

22. *Tabloul nominal al intelectualilor români născuți în comună*, cuprinzând: numele și pronumele, ce școală sau facultate au absolvit, ce funcțiune deține sau a deținut, localitatea unde funcționează sau a funcționat (ca învățător, preot, notar, medic, profesor, avocat, judecător, contabil, etc.), numele și ocupațiunea părinților. *Tabloul* va cuprinde pe *toți* intelectualii despre care se pomenește, *din trecut până azi*, precizându-se *anii* în care au trăit și activat. Ce-au realizat în interesul comunei lor de naștere. Aceleași date și despre *studenții* de azi

23. *Vezi Chestionarul.*

24. Dacă sunt *uniți*: istoricul uniției, arătându-se împrejurările și cauzele uniției sau ale *încercărilor* de unire. Cine i-a ajutat să se organizeze în parohie, să-și zidească biserica, casă parohială, etc. Pentru *biserica veche* sau *actuală* fost *greco-catolică*, și pentru obiectele ei sfinte: *antimise*, *clopote*, etc., casă parohială, să se dea *aceleași răspunsuri ca și pentru biserica ortodoxă*, conf. Nr. 1—9 din chestionarul de față.

25—33. *Vezi Chestionarul* dela 10 Iulie 1944.

34. *Despre arhiva parohială*: vechimea arhivei, data celui mai vechi act din arhivă. Unde se păstrează arhiva. Arhiva veche, ortodoxă și fost gr. catolică, unde se păstrează. *Ce acte importante* se află în arhivă.

35. *Ce registre, protocoale, matricule, socoți procese verbale, conscripții, „terculare”* etc. sun la parohii: *titulul* lor întreg, data precisă — *anul luna, ziua* — când încep a se purta, *fiecare în parte*. În ce stare se află; unde se păstrează, chiar dacă sunt numai fragmente, foi volante și rupte.

36. *Seria preoților și diaconilor*, după matricole, cu *anii* în care a slujit fiecare. *Biografia* preoților, pe baza inscripțiilor din cărțile sfinte și a altor însemnări, iar în lipsa acestora, pe baza *tradiției*, culeasă din gura bătrânilor comunei. Să se arate: numele și pronumele preotului sau diaconului, data nașterii, ziua, luna anul; părinții și ocupația lor; locul nașterii preotului, școalele frecventate, cu *anii de frecvență*, diplomele câștigate; singhelia cu Nr. ei, cu data eliberării; căsătorit, cu cine, când, unde; copiii, numele, ocupația lor; numele episcopului, data și locul hirotonirii de diacon și preot; pentru care parohie; ales ori numit; când, unde. Activitatea desfășurată pe toate tărâmurile vieții. Distincții. Fotografia.

37. *Câte parohii ort. rom.* sunt în comună. În trecut câte au fost. Când și în ce împrejurări au fost reduse.

38. *Tabloul statistic* despre numărul botezaților, cununăților și morților, *an de an*, separat, pe baza matriculelor, chiar dacă sunt numai fragmente. Pentru parohia fost gr. catolică, acest tablou se va face *separat*.

39. *Din matriculele cele mai vechi* ce se păstrează să se copieze prima înregstrare, *cu întreg textul* de acolo, absolut fidel.

40. *Din conscripția și socoțile* cele mai vechi, să se copieze întreg textul de pe cele dintâi 3 pagini.

41. *Crucile din comună și din hotarul comunei*. Să se arate *locul* precis unde sunt așezate, cine, când le-a așezat, din ce material sunt, ce icoane poartă, și să se copieze *inscripțiile* de pe eruci.

42. *D spre cimitirul vechiu și nou*: locul, întinderea; îngrădit, cu ce; de când sunt în uz; de când este părăsit cel vechiu; ce înfațișare are cel vechiu și cel nou, etc. *Inscripțiile* de pe crucile cele mai vechi. *Despre capela și clopotele* din cimitir, aceleași date ca și pentru biserica și clopotele dela biserica.

43. *Fundațiunile parohiei*: cine, când le-a lăsat, ce reprezintă, cum se întrebuințează.

44. *Biblioteca parohială*: câte volume are, unde se păstrează.

45. *Lista tuturor cărților rituale bisericești cu civilice și latine*, vechi și noi, cuprinzând: *titulul* cărții, *locul și anul tipăririi*. Anii cirilici să se copieze ca și în original, *cu civilice*. Să se copieze fidel *toate însemnările* sau *inscripțiile* scrise pe paginile acestor cărți, punându-se în

ghilimele, și însemnând și pagina de unde se copiază inscripția. Textele indescifrabile să se copieze cu hârtie transparentă, ori să fie aduse la sf. Arhiepiscopie, secția culturală, spre descifrare.

Pentru biserica fost greco-catolică, să se dea un tablou separat al tuturor cărților rituale, cu inscripțiile de pe ele.

46. *Originea numelui comunei*, așa cum îi pronunță băștinașii. Date privitoare la trecutul istoric, social, arheologic, etc., al comunei. S'au executat săpături arheologice în comună sau în hotarul ei, de cine, când, cu ce rezultat.

În comună sau în hotarul ei sunt: *urme de drumuri, șanțuri sau valuri romane*; ruine de cetăți dacice romane; *circuri avar*, adică ridicături de pământ în formă de cerc; *hunci* sau moștile de pământ, și ce se știe în popor despre rostul și trecutul lor.

Să se precizeze locul acestor și al altor *monumente* vechi. Starea lor actuală.

47. Pentru *filie* sau *filii* se va întocmi Cronică parohială *apart*, după aceleași criterii și norme, ca și pentru *materă*. *Copia Cronicii filiei* se va înainta aici până la 15 Mai 1950.

* * *

Cucernicii Preoți care au trimis, în trecut, profesorului de Teologie *Prot. Dr. Gh. Cotoșman*, la Caransebeș ori Borlova, răspunsuri la aceste chestionare, ca și *cei ce au trimis până acum Sf. Arhiepiscopii copia cronicii parohiale*, sunt invitați să refacă până la termenul nou fixat — 15 Aprilie 1950 — Cronică parohială, potrivit normelor cuprinse în prezentul comunicat-chestionar, *fără să mai aștepte a mai primi dispoziții speciale și personale*.

Punem în vedere tuturor C. Preoți că vom accepta și socoti bune și complete, *numai* Cronicile redactate cu observarea strictă și amănunțită a *tuturor* îndrumărilor cuprinse aici.

Dragostea pentru comorile îngropate încă ale trecutului nostru istoric bănățean, constituie desigur *pârghia* cea mai puternică în desfășurarea cu bune rezultate a acestei acțiuni, și va face ca *nimeni* să nu se simtă obosit în cursul acestor migăloase cercetări, pe care reprezentanții celorlalte culte, venite și organizate cu secole în urma noastră aici, la noi în Banat, le-au dus cu succes la îndeplinire încă de mult timp. Cronicile lor parohiale ne pot servi ca exemplu și totodată ca *îmbold* pentru lucrarea pe care, și noi, *autohtonii*, credincioșii istoricei Mitropolii a Banatului, de mult ar fi trebuit să o desăvârșim.

Timișoara, la 15 Ianuarie 1950

Consiliul Arhiepiscopal

INDREPTAR BISERICESC PE ANUL 1950 OBSERVAȚII GENERALE

1. *La Vecernie* se face *vohod* (eșire): Sâmbătă seara și în preseara sărbătorilor, în ziua de Botezul Domnului, în Duminică lăsatului de brânză și în cele 6 Duminici ale postului mare, la vecerniile îmbinate cu liturghie în Vinerea patimilor, în săptămâna luminată, în Duminică

Tomei, în Jota Înălțării Domnului, în Duminică Rusaliilor, în ziua Schimbării la față și a Înălțării Crucii, în ajunul și în ziua Nașterii Domnului și a doua zi dela hramul bisericii. La celelalte vecernii de peste an (și *Duminică seara*) nu se face *vohod*.

2. *La utreniile* sfinților cari în Minei au polieleu, dar nu se serbează, nu se cântă polieleu, nici nu se citește Evanghelia, decât numai în bisericile unde va fi hramul vreunui din acești sfinți, ci după sedele se citește psalmul 50 și se trece la catavasi.

3. *Litia* și binecuvântarea pâinilor, se face la vecernia din preseara sărbătorilor. La Botezul Domnului, la Bunavestire și la Nașterea Domnului, litia și binecuvântarea pâinilor se face în dimineața sărbătorii, înainte de utrenie. La bisericile, unde este obiceiul vechiu a se face litia la toate sărbătorile dimineața, înainte de utrenie (cum prevede Tipicul de Cernica 1925), acest obicei va fi respectat.

4. Sfinții cuprinși în acest îndreptar, cari nu au slujbe în Mineul bisericii, se pomenesc numai la proscomidie, în canonul liturghiei și la otpust.

5. *La Liturghie*, după vohodul cu Evanghelia, în zilele de peste săptămână se cântă numai un tropar (al sfântului sau al hramului sau al cererii pentru care se face liturghia). În Duminici se cântă troparul învierii și al hramului; Mărire, Și acum, condacul hramului, de va fi hramul Născătoarei de Dumnezeu; iar de va fi hramul unui sfânt, se cântă condacul gl. 6: „Ceea ce ești folositoare creștinilor“. De va fi hramul un praznic împărătesc, Duminică nu se cântă ale hramului, ci numai troparul și condacul învierii. La sărbători nu se cântă ale hramului, ci numai troparul și condacul sărbătorii. Sf. Sinod, în ședința din 3 Noembrie 1893, a aprobat ca în bisericile unde sunt coruri vocale, să se reducă troparele și condacele dela vohod la unul singur.

6. *La otpust*, sfinții se pomenesc în ordinea cum se află ectenia și rugăciunea litiei, anume: cinstita cruce, cereștile puteri (arhanghelii, îngerii), prorocii, apostolii, ierarhii, mucenicii (mucenițele), cuvioșii (cuvioasele), sfinții fără de arginți, Ioachim și Ana...

7. Toate serviciile religioase se săvârșesc la timp fix. Vecerniile la ora 3^{1/2}, după amiază. Utrenia la ora 6—7 dimineața; Sf. Liturghie la ora 9^{1/2}—10 (Circulara Sf. Episcopii a Timișorii Nr. 142 1943).

8. Literele mari puse în acest îndreptar la fiecare zi, arată cărțile bisericești, din cari se fac cântările sfințelor slujbe; anume: M=Minei, O=Octoih, T=Triod, P=Penticostar; OM=Octoih și Minei OT=Octoih și Triod; OTM=Octoih, Triod și Minei; MP=Minei și Penticostar.

FEBRUARIE 1950

1. *Miercuri Înaintepăznuirea Întâmpinării Domnului Sf. m. Trifon* (250). M. Romani 8, 28-39 (Sept. 2) Luca 10, 19—21 (Sâmb. 27 d. R). Deslegare de post (harț).

2. *Joi. Întâmpinarea Domnului nostru Iisus Hristos*. M. La utr. Ev. 2, 25—32. La Liturghie

fericiri din peasna 6. La vohod stih.: „Cunoscută a făcut Domniul mântuirea sa, înaintea popoarelor a descoperit dreptatea sa”. Trop. și cond. prazu. „Sfinte Dumnezeule”. Ap. (Evrei 7, 7—17), Ev. (Luca 2, 22—40), irmosul, priceasna și otpustul praznicului.

3. *Vineri. Ss. drepti Simeon și Ana.* M. Evrei 9, 11—14 (Dum. 5 din păresim). Luca 2, 25—38. Deslegare de post (harț).

4. *Sâmbătă. C. p. Isidor Peluziotul (440).* M. 2 Timot. 3, 16—4, 14 (Marți 28 d. R). Matei 5, 14—19 (Noem. 25).

5. *Duminica fiului risipitor, gl. 1, vos. 1 sf. m. Agata (250) OT. a) Sâmbătă seara, la „Doamne strigat-am”, 2 stihiri ale inv. Mărire, a Triodului; Și acum a Născ. (gl. 1). St hovna inv. Mărire, a Triod., și acum a prazu. Trop. inv. Mărire. Și acum, al prazu. b) Duminică dom. la „Dumnezeu este Domnul”, trop. ca la vecernie. Sedelnele inv. „La râul Vavilonului”. Catavasii: „Pământul cel roditor”. La liturg. fericirile inv. și ale Triodului. La vohod, trop. inv. și al prazu. Mărire și acum, condacul Triodului. Ap. 1. Cor. 6, 12—20 Ev. Luca 15, 11—32.*

6. *Luni. Sf. p. Vocol episcopul Smirnei (143).* M. 1 Ioan 2, 18—3, 8. Marcu 11, 1—11.

7. *Marți. Sf. p. Partenie, episcopul Lampsa-cului (320). C. p. Luca din Elada (950).* M. 1. Ioan 3, 9—22. Marcu 14, 10—42

8. *Miercuri. Sf. m. Teodor Siranlar (320).* Sf. proroc Zaharie (520 n. Hr.). M. 1 Ioan 3, 21—4, 11. Marcu 14, 43—15, 1.

9. *Joi. Incheierea praznicului Intâmpinării Domnului. Sf. m. Nichifor (260) Ap. (Evrei 7, 7—17), Ev. (Luca 2, 22—40), irmosul, priceasna și otpustul praznicului.*

10. *Vineri. Ss. mm. Haralambie (198) și Vlasie (316).* Slujba din 10 și 11 Febr. la M. nel. Catavasii: „Desch de-voiu gura mea”. 2 Timot. 1, 8—18 Luca 21, 12—19 (Marți 29 d. R).

11. *Sâmbăta morților. OT. Catavasii Tri-odului, gl. 8: „Cântare să înăităm”. Ap. 1 Cor. 10, 23—28. Ev. 21, 8. 9. 25—27. 33—36.*

12. *Duminica lăsatului de carne, gl. 2, vos. 2 OT. La utr. după sedelne, „La râul Vavilonului”. Catavasii gl. 6: „Ajutor și acoperitor” Ap. 1 Cor. 8, 8—9, 2. Ev. Marei 25, 31—46*

13. *Luni. C. p. Martinian (415) OTM. 3 Ioan 1, 1—15. Luca 19, 29—40. 22, 7—39.*

14. *Marți. C. p. Auxentie (450). OTM. 1 da 1, 1—10 Luca 22, 32—42. 45—23. 1.*

15. *Miercuri. Sf. Ap. Onisim. OTM. Nu se face liturghie.*

16. *Joi. Sf. m. Pamfil și soții († 290) OTM. Iuda 1, 11—25. Luca 23, 1—35. 44—56.*

17. *Vineri. Sf. m. Teodor Tiron (297) OTM. Nu se face liturghie.*

18. *Sâmbăta Pomenirea tuturor cuvioșilor părinți și a cuvioaselor maice T. Romani 14. 19—23. 16, 25—27 Matei 6, 1—13.*

19. *Duminica lăsatului de brânză, gl. 3, vos. 3. OT. La utr. după Sedelne, „La râul Vavilonului”. Catavasii gl. 6: „Ca pe uscat”. La liturghie se pregătesc agnețe pentru 2 liturghii ale celor înainte sfințite. Ap. Rom. 13, 11—14,*

4. Ev. Matei 6, 14—21. Vecernia cu vohod. T. U. Prochim gl. 8: „Să nu întorci fața ta”.

1. Din Duminica lăsatului de brânză, la ora 24 noaptea, spre Luni, se începe *postul mare*, și se sfârșește în Sâmbăta patimilor, noaptea la ora 24, spre Duminica Paștilor. Se postește de carne, unsoare, ouă, lapte, unt, brânză, pește untdelemn, având deslegare a mâncă legume îngrășate cu oleiuri vegetale de floarea soarelui, dovleac ș. a. Sâmbăta și Duminica este deslegare la untdelemn; iar la Bunavestire și la Duminica Florilor este deslegare de pește. În Vinerea patimilor nu se mănâncă nimic, iar cei neputincioși mănâcă numai mâncare uscată (pâine, poame și apă) după vecernie. În Sâmbăta patimilor se mănâncă legume fără untdelemn. P. S. Chiriarii pot da deslegare de post pentru cei bolnavi și slabi, lehuze și copii (sub 7 ani), bătrâni (treceți de 60 ani) și neputincioși, pentru școale, cantine, internate și ospicii, pentru armată și țărâimea rurală (când iese la lucrul câmpului), pentru lucrătorii în mine și fabrici, pentru călători, pentru cei ce merg regulat la biserică sau zădesc și contribuiesc la ziduri și întrețineri de biserici, școale, spitale și institute de binefaceri, precum și pentru cei ce ajută pe fete la măritiş, pe tineri la învățătură, arte și meserii și pentru tot cece face milă cu săracul și mișelul.

(Enciclica Sf. Sinod din 16 Mai 1902).

2. În zilele de peste săptămână ale postului mare, sfințele slujbe urmează astfel: a) *Duminica* se citește utrenia și ceasul 1, cu metanii după otpust, pomenirea morților (fără cădere). b) *La ora 10: Ceaserile 3, 6, 9, obednița și vecernia fără vohod*, cu 2 parimiti; după otpust, pomenirea morților (fără cădere). Miercurea și Vinerea după citirea ceasurilor (3, 6, 9) și a obedniței, se face otpust; apoi *liturghia celor înainte sfințite*, la care se face *vohod cu cădelnița (nu cu Evanghelia)*. Pomenirea pentru marți nu se face. c) *La ora 16: Pavecernița mare* (cu metanii), la care se cântă părți din canonul mare al sf. Andrei Criteanul (irmoasele pesnelor: „Ajutor și acoperitor” ș. c. l.) Miercurea se cântă canonul paraclisului Născătoarei de Dumnezeu (dar nu se cântă „Dumnezeu este Domnul” în post), nici troparele ce-i aparțin, și nici Evanghelia paraclisului nu se citește Evanghelia pavecerniței). Vineri seara se citește *pavecernița mică* (fără metanii), la care după „Cred într-unul Dumnezeu”, se citește *Acatistul Domnului Iisus* (13 condace și 12 icoase): în toate zilele din săptămâna întâia a postului la pavecerniță, după „Nădejdia mea este Tatăl”, se citește Evanghelia pavecerniței, (Luni: Luca 21, 8—36; Marți: Matei 6, 1—13; Miercuri: Marcu 11, 23—26; Joi: Matei 7, 1—11; Vineri: Ioan 15, 1—7). După „Mărire ție, Doamne mărire ție” (cântat pe larg), zice preotul: „Pace tuturor” Capetele voastre, Domnului să le plecați” și rugăciunea ingenunchierii: „Stăpâne mult îndurate, Doamne Iisuse Hristoase”, dela lile (în loc de otpust).

OBSERVARE

În câteva biserici s'au introdus *abuzuri* condamnabile, produse ale ignoranței. Astfel, la

vecernie (și la liturghia înaintesfințitelor) unii preoți (în săptămâna întâia din post) fac vohod cu Evanghelia și citesc la aceeași liturghie Evanghelia pavecerniței (dupăcinării). Miercurea și Vinerea între orele 10—11 citesc ceasurile 3, 6, 9, apoi vecernia cu liturghia înaintesfințitelor iar în celelalte zile (Luni, Marți și Joi) la ora 10—11 citesc ceasurile 3 și 6, fără vecernie; apoi la ora 16 citesc ceasul 9, vecernia cu vohod și pavecernița, — producând prin aceasta o anarhie pagubitoare unității sfințelor slujbe. Carioanele prevăd, ca în postul mare creștinii să mănince numai odată în zi, după vecernie. De aceea s'a adoptat disciplina bisericii, ca slujba vecerniei în postul mare să se facă mai de vreme (pe la ora 12—13).

20. *Luni 1-a din post.* Sf. p. Leon, episcopul Cataniei (888) TM. Dimineața (la ora 7) după citirea psalmilor utreniei, se cântă „Alina” de 3 ori câte 3 (gl. 4), cu troparele treimice (troisne), sfârșind întâiu tropar: „cu rugăciunile celor fără de trupuri. Sedelnele de umilință ale Octoiului și Triodului. Ps. 50. Ectenia: „Mântuiește, Dumnezeu!” Apoi citim *cântarea întâia a lui Moise* din Psaltire: „Să cântăm Domnului”. După aceea se cântă irmosul dela peasna 1 din Triod, gl. 2: „Veniți popoarelor”, deci „Să laudăm” cu peasna 8: „Pe Domnul ceice a răcorit” Mărește” cu Ceeace ești mai cinstită” (gl. 4). Peasna 9 din Triod, gl. 2: „Pe ceeace mai pre sus”; „Cuvine-se cu adevărat” (gl. 4) Svetilna treimică. Citirea laudelor și a doxologiei. Stihovna Triodului și ceasul 1, cu metanii.

La ora 11, citirea ceasurilor 3, 6, 9, obednița și vecernia (fără vohod).

La ora 16: Pavecernița mare (vezi Ceaslovul). După „Nădejdea mea”, se citește Evanghelia Pavecerniței.

21. *Marți 1-a din post.* C. p. Timotei din Simvoli și Eustație patriarhul Antiohiei (350). TM. Ca ieri, la utrenie, după ps. 50 și ectenia „Mântuiește Dumnezeu”, se citește *cântarea a doua a lui Moise* din Psaltire: „la aminte cerule”, apoi irmoasele dela cânt. 2 (gl. 5): „Vedeți, vedeți, că eu sunt”; „Să laudăm” cu peasna 8: „Pe Făcătorul” ș. c. 1

22. *Miercuri 1-a din post.* Aflarea moștelor sf. Evghenia. TM. Utr. ca luni, citind *cântarea 3-a din Psaltire* (rugăciunea Anei): „Intăritu-s'a inima mea”. La utrenie se adaugă ceasul 1.

La ora 11: Ceasurile 3, 6, 9, obednița și liturghia înaintesfințitelor; la care se face vohod cu *cădeința*.

La ora 16: Pavecernița mare (cu Evanghelia după „Nădejdea mea”).

23. *Joi 1-a din post.* Sf. m. Policarp episcopul Smirnei (166). Toate ca Luni (20 crt.) La utr. *cântarea 4-a din Psaltire* (rugăciunea pro-rocului Avacum) „Doamne, auzit-am auzul tău”.

24. *Vineri 1-a din post.* Aflarea cinstitului cap al Sfântului Ioan Botezătorul (437). TM. Utrenia ca Luni (20 crt.) După ps. 50 și ectenia

„Mântuiește Dumnezeule”, se citește *cântările* 5, 6, 7, 8 și 9 din Psaltire, cântând irmosul din Triod la sfârșitul cântării 5, 8 și 9. La laude se cântă stihurile sfântului din Minei. La ceasuri după „Sfinte Dumnezeule” (și la Obednița după „Tatăl nostru”) se citește condacul sfântului din Minei.

La liturghia înaintesfințitelor se cântă la „Doamne strigat-am”, stihirea Triodului, gl. 5: „Veniți, credincioșilor” și a Botezătorului din Minei, gl. 5: „Bucură-te, sfințite cap”; Mărire, a sf. Teodor din Triod, gl. 6: „Lucrând vrăjmașul cu tiranul”; Și acum, a Născătoarei, gl. 6: „Cine nu te va ferici”. *Vohod cu Evanghelia* „Lumină Lină”. Prochimen și parimii din Triod (Facere 2,20—3,20 Pilde 3,19—34). „Să se îndrepteze”. Apoi îndată Prochimenul Apostolul sf. (2 Corint. 4, 6—15) din Dum. 15 d. Rusalii și Evanghelia sf. (Luca 7,17—30) de Joi 20 după Rusalii. Ecteniile ș. c. 1. După rugăciunea amvonului, troparul și condacul sf. Teodor Tiron; rugăciunea colveri: „Fie numele Domnului” și otpust.

La ora 16: Pavecernița mică, fără metanii. În locul Troparelor obișnuite din Ceaslov, se citește troparul și condacul sf. Teodor Tiron. După „Nădejdea mea”, Evanghelia Pavecerniței.

25. *Sâmbăta 1-a din post.* Sf. marele mucenic Teodor Tiron († 297). T. La „Dumnezeu este Domnul” Trop. gl. 2: „Mari sunt isprăvile”; Mărire, și acum, al Născ. gl. 2: „Toate tatnele”. Ectenia mică. Sedealna gl. 2: Dar dumnezeesc te-a dat”; Mărire, și acum, a Născ. gl. 3: „Fecioară cu-ată”; ectenia mică. Sedealna gl. 3: „Infierbântat fiind”. Ps. 50 (Unde va fi hramul sf. Teodor Tiron, după sedelne se cântă polieleul, pripeala și ps. ales dela un mucenic; ectenia mică, sedealna gl. 8; Neplecându-te amăgirii”, vers la peasna 3. Antifonul întâiu gl. 4: Prochimen gl. 4: „Dreptul ca finicul”. Ev. Luca 21, 12—19, cântă Marți 21 d. Rusalii Ps. 50. Mărire gl. 2: „Pentru rugăc. unile purtătorului de chinuri”; Și acum, „Pentru rugăciunile Născătoarei”, Stih: „Miluiește-ne”, cu stihira dela laude gl. 6: „Dar desfințite”. Catavasii „Deschide-voiu gura mea”; la peasna 3, sedealna sf.; la peasna 6, condacul și icosul sf. Svetilna și laudele din Triod. Doxologia, trop. sf.

Liturghia sf. Ioan cu fericirile sf. (peasna 6). La vohod, trop. și cond. sf. Apostol mucenicul din 26 Octombrie (2 Timotei 2, 1—10). Evanghelia din Sâmbăta 1-a din post (Marcu 2, 23—3, 5).

La vecernie ale învierii și ale Triodului, cu vohod.

26. *Duminică 1-a din post, a ortodoxiei*, gl. 5, vos. 5 *Inchinarea cinstitelor icoane* (842) și *pomenirea ss. proroci* OT. Catavasii, gl. 4: „Adâncul Mării Roșii”. Liturg. Sf. Vasile, cu pregătirea așteptătorilor pentru 2 liturghii ale înaintesfințitelor. Ap. Evrei 11, 24—26. 32—40. Ev. Ioan 1, 43—51.

27. *Luni 2-a din post.* Sf. p. Porfirie episcopul Gazei (450). TM.

28. *Marți a 2-a din post.* Cuvioșii părinți Vasile, Procopie (750) și Casian (435). TM.

(Va urma)

INFORMAȚII

† **Pr. Aurel Sebeșan.** În ziua de 23 Ianuarie, s'a sfîns din viață, fulgerător, preotul Aurel Sebeșan din Felnac.

Defunctul, care trece la veșnicie, în vîrstă de 58 ani, a fost un membru de seamă al preoțimii din Arhiepiscopia Timișorii. A activat cu deosebită râvnă în toate sectoarele vieții noastre bisericești, naționale, școlare și sociale, decenți de arăndui, ființa lui, care rodea numi iubire și blîndețe, fiind concrescută cu aspirațiile sufletești ale poporului bănățean, de care se simțea atât de legat.

Preot în accepția superioară a cuvîntului, Aurel Sebeșan, rămîne model generațiilor viitoare de preoți, pentru dragostea sa nemărginită față de popor, al cărui îndrumător neobosit a fost, precum și pentru comportarea sa în viața socială, în desăvîrșită armonie cu toți factorii de lumină din comună și cu toate naționalitățile conlocuitoare.

Atitudinea aceasta de perfectă armonie și desăvîrșita înțelepciune în care a trăit tot timpul preotul Sebeșan, a demonstrat-o elocvent înmormântarea sa, la care a participat, întreg satul. Poporul întreg, fără deosebire de naționalitate, din comună și din jur, în frunte cu intelectualii, români și sârbi, a ținut să petreacă la locul de vecinică odihnă pe iubitul păstor sufletesc.

Înmormântarea a avut loc în ziua de 24 Ianuarie, la care a participat și *I. P. S. Mitropolit Vasile*, însoțit de pîn. secretar arhiepiscopesc Ilie Secoșan.

După Sf. Liturgie a avut loc Tedeum-ul pentru Ziua Unirii. Apoi s'a oficiat prohodul de către un sobor de preoți, compus din: Ic. Stavr. Dr. Șt. Cioroianu, prot. Gh. Medoia-Comloș, prot. Al. Bocșianu-Vinga, Iarion Iova, starețul măn. Bodrog, Gr. Vermeșan, I. Drănău, D. Anghel, M. Banciu, Gh. Șepeșan, A. Chirilă și preotul sârb din comună. Meritele defunctului au fost evidențiate de pîn. Ic. Stavr. Dr. Cioroianu printr'un patetic cuvînt. Pe drum, convoiul oprindu-se în fața școlii românești și apoi sârbești, a adus ultimul omagiu decedatului, delegatul școlii românești și delegatul școlii sârbești. La cimitir a vorbit pîn. Gh. Șepeșan.

Cu preotul A. Șepeșan dispărea o distinsă figură de preot, conștiu de misiunea sa, un caracter curat și sobru care pentru meritele sale a fost distins cu brău roșu și ales membru în Consistorul spiritual arhiepiscopesc.

Dumnezeu să-l facă parte de fericirea vecinică în împărăția slavei Sale.

Hirotonire. În cursul săptămîinii trecute, *I. P. S. Mitropolit Vasile* a hirotonit întru

presbiter pe candidatul de preoție Ioan Meda, pentru parohia Sacoșul Turcesc.

Inaugurarea cursurilor de îndrumare misionară, seria a IV-a. În 15 Ianuarie c. s'au inaugurat, la Arad, cursurile de îndrumare misionară a preoților din Mitropolia Banatului, seria a IV-a, în prezența *I. P. S. Mitropolit Vasile*, a *P. Sf. Episcop Andrei* și a delegatul Ministerului Cultelor, inspector șef. pr. Hristu Fărșirotu. Au rostit cuvîntări, cu acest prilej, *I. P. S. Mitropolit Vasile*, *P. Sf. Episcop Andrei*, prot. Dr. P. Dehelean, prof. Dr. I. Todoran și insp. șef Fărșirotu.

† **Prot. Dr. Gh. Sofian.** La Cluj a trecut la cele eterne, în ziua de 22 Ianuarie, prot. Dr. Gheorghe Sofian, duhovnicul Institutului Teologic Ortodox din Cluj. Moartea prematură și fulgerătoare, răpește Institutului Teologic un distins colaborator în conducerea și educația studenților teologi.

† **Pr. Ioan Jucos-Zervești.** În ziua de 6 Ianuarie 1950, a adormit în Domnul harnicul preot pensionar Ioan Jucos.

Suferința i-a fost numai de 4 zile, iar păstoria parohiei Zervești de peste 51 ani.

Pentru meritele sale bisericești a fost decorat cu brău roșu și ales, în repetate rânduri, membru în Consiliul eparhial.

A fost cel dintîiu apicultor al Banatului, făcînd studii de specialitate la Budapesta. Pentru rezultatele realizate în domeniul apiculturii a obținut, la diferite expoziții, mai multe decorații și a fost numit profesor de apicultură în Județul Caraș, Severin, Timiș și Arad.

Vecinică pomenirea lui.

Sfințirea bisericii Schitului Sf. Apostoli Petru și Pavel din comuna Bogătin. În ziua de 16 Octombrie 1949 a avut loc în comuna Bogătin jud. Severin sfințirea bisericii Schitului cu hramul sf. Apostoli Petru și Pavel, ridicat de credincioșii acelei comuni. Slujba sfințirii a fost oficiată de către *P. C. Sa Protos. Iustinian Dalea*, asistat de preoții *N. Văleanu-Cornea*, *Vi. Panceac-Cornereva*, și ierom. *Alexe Udrea*. Răspunsurile au fost date de corul marelor dela mănăstirea Timișeni. Părintele Dalea la priceasnă în cuvinte simțite a arătat importanța mănăstirilor pentru consolidarea vieții noastre duhovnicești. La actul sfințirii a participat pe lângă ctitorii *Gh. Sorescu*, *Ioan Rădulescu*, *N. Cănceanu* și *Lazăr Drăghicescu* și un mare număr de credincioși din apropiere, cu lacrimi de bucurie manifestându-și atașamentul lor sincer față de sfântul locaș al credinței strămoșești precum și adanca lor recunoștință față de *I. P. S. S. Mitropolit Vasile*, pentru binecuvîntarea dată de a se înființa în inima munților această oază de reculegere duhovnicească, Schitul dela Bogătin.